

SAMMANFATTANDE REDOGÖRELSE ÖVER GRANSKNINGAR 2024

Innehåll

REVISORERNAS UPPGIFT OCH REGLERING	3
Revisionsplan 2024.....	3
Revisionens organisation och förvaltning	4
REVISORERNAS GRANSKNING 2024	4
Inledning.....	4
Grundläggande granskning.....	4
Basgranskning av styrelser och nämnder	5
Fördjupade granskningar	6
Preventiv hälso- och sjukvård i Region Kalmar län (RR 2024/4).....	6
Arbetet med de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 i Region Kalmar län (RR 2024/12)	7
Arbetet med cancerlöftena i Sydöstra sjukvårdsregionen (RR2024/15)	8
Granskning av delårsrapport 2024 (RR 2024/16).....	9
Granskning av årsredovisning 2024 (RR 2025/6)	10
Det ekonomiska resultatet.....	10
Verksamhetsresultat.....	11
Uppdrag	11
God ekonomisk hushållning	11
Sammanfattande bedömning	12
Granskning av företag, stiftelser och förbund 2024	12

REVISORERNAS UPPGIFT OCH REGLERING

Kommunal revision regleras i Kommunallag 2017:725 (KL). Revisorernas uppgifter framgår i 12 kapitlet och ska enligt lagen ske i enlighet med god revisionssed. Revisionsuppdraget avser två delar, att granska all verksamhet som bedrivs inom regionens samtliga verksamhetsområden samt en prövning av de ansvariga styrelser, nämnder och beredningar för vilka regionfullmäktige har utsett revisorer. Fullmäktige utser för regionen sju förtroendevalda revisorer som var och en är självständiga och arbetar partipolitiskt oberoende. Fullmäktige utser även lekmannarevisorer och suppleanter till Region Kalmar läns aktiebolag och revisorer med suppleanter i Region Kalmar läns stiftelser.

Revisorerna prövar:

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Enligt 12 kap. 2 § KL ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten som enl. 11 kap. 16 § KL skall behandlas av fullmäktige och om årsboks slutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsboks slutet.

Det yttersta syftet med granskningen är att ge regionfullmäktige väl underbyggda, opartiska och sakliga underlag för den årliga ansvarsprövningen. Det är även ett led i den demokratiska processen där länets invånare vart fjärde år prövar ansvaret i allmänna val.

Revisorerna skall enligt kommunallagen granska all verksamhet årligen. Detta sker genom att revisorerna och deras sakkunniga löpande följer verksamheterna dels genom kommunikation med den granskade verksamheten, dels genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Med dokument avses mål- och budgetdokument, riktlinjer, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapporter och bokslut, beslutsunderlag, protokoll, beskrivning av det interna kontrollsystemet och redovisningssystemet.

Därtill genomförs fördjupade granskningar inom olika delar av regionens verksamhet. Granskningarna genomförs så långt som möjligt i dialog med de granskade.

Revisorerna strävar efter en positiv och förändringsinriktad granskning. Det sker genom att dela de slutsatser revisionen kommer fram till samt att det ges rekommendationer kring vad som kan behöva göras. Revisionen ska vara främjande för Region Kalmar län men i en omfattning som inte står i strid med oberoendet. Alla granskningar följs upp för att säkerställa att erforderliga åtgärder har vidtagits med anledning av revisorernas synpunkter, slutsatser och rekommendationer.

Revisionsplan 2024

Revisorernas granskning sker efter en revisionsplan som fastställs inför varje granskningsår. Planen baseras på en analys av väsentlighet och risk. I analysen av väsentlighet värderas de konsekvenser som kan uppstå för regionen eller för enskilda vid fel eller misskötsel. Olika slag av konsekvenser bedöms utifrån ekonomisk, politisk, verksamhetsmässig och förtroenderelaterad relevans. I

analysen av risk värderas sannolikheten för att olika slag och grader av fel eller misskötsel kan uppstå. Sannolikheten varierar mellan olika verksamhetsområden, system och rutiner och måste bedömas för varje område. Revisionsplanen är ett levande dokument i den bemärkelsen att planerade granskningsinsatser kan ställas in, omformuleras och förändras i omfattning. Nya granskningar kan också tillkomma under året om revisorerna uppmärksammar något som inte kan vänta till den ordinarie riskanalysprocessen. Likaså kan de planerade och prioriteringsordnade granskningarna omprioriteras löpande under året vid behov.

Revisionens organisation och förvaltning

Revisorerna i Region Kalmar län har till sin hjälp ett revisionskontor för att underlätta förvaltning och även samordna och leda revisionsarbetet.

Externa konsulter anlitas till fördjupade verksamhetsgranskningar. Ramavtal för granskning av 2023–2024 års verksamhet med option för 2025–2026 har träffats med EY, PWC, KPMG, Sirona och Helseplan. Vid upphandling av externa konsulter väger revisorerna in kvalitetsmässiga mått såsom exempelvis personlig erfarenhet och lämplighet för det specifika uppdraget utöver exempelvis kostnad och tidplan.

Revisorerna träffar fullmäktiges presidium ett flertal gånger per år varvid man diskuterar revisorernas budget och vad som framkommit vid genomförda och pågående granskningar. Revisorerna har även överläggningar med andra förtroendevalda. Revisorerna träffar även presidier från regionstyrelsen, nämnder och beredningar kontinuerligt. Som ett led i planerade och pågående granskningar, hålls även möten med olika verksamhetsföreträdare.

REVISORERNAS GRANSKNING 2024

Inledning

Revisorernas granskning har skett utifrån revisorernas revisionsplan vilken fastställs för varje granskningsår. Läs mer ovan under *Revisionsplan 2024*. Revisorernas granskning består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsbokslut samt årsredovisning (inkl. förvaltningsberättelse). Granskning har även skett av regionens företag, stiftelser och kommunalförbund samt gemensam nämnd.

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är en viktig grund i revisorernas arbete som även ger vägledning i val av inriktning på de kompletterande fördjupade granskningarna. Den ger också värdefull kunskap för revisorerna i risk- och väsentlighetsanalysen men framför allt utgör den ett underlag inför ansvarsprövningen. För 2024 har EY på uppdrag av revisorerna genomfört en basgranskning av styrelse, nämnder och företag. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär löpande medan den genomförda basgranskningen är en tidsavgränsad insats och ett komplement till den granskning som redan görs.

Den grundläggande granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under hela året. Detta sker genom att revisorerna och de sakkunniga följer verksamheterna dels genom kommunikation med den granskade verksamheten, dels genom att ta del av grundläggande dokument och flödet av ärenden och beslut som berör regionstyrelsen, nämnder och beredningar. De dokument som revisionen tar del av är exempelvis mål- och budgetdokument, riktlinjer och rutiner, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapporter, bokslut,

verksamhetsberättelser, beslutsunderlag, protokoll, beskrivning av det interna kontrollsystemet och redovisningssystemet, riskanalys och internkontrollplan och processbeskrivningar.

Basgranskning av styrelser och nämnder

Granskningen redovisas i enskilda rapporter och missiv vilka alla har tillställts respektive politisk instans. Revisionsobjekt som ingick i granskningen var förutom regionstyrelsen även kollektivtrafiknämnden, regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen och patientnämnden.

Årets basgranskning visar att styrelser och nämnder i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. När det gäller regionstyrelsen så framkommer det i granskningen att den delvis beslutar om åtgärder vid avvikelser avseende måluppfyllelsen. Vidare så har regionstyrelsen delvis säkerställt att verksamhetsresultatet är förenligt med regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer då fler än hälften av de uppsatta målvärdena för 2024 inte uppfylldes.

Kollektivtrafiknämnden har inte kunnat genomföra sina uppdrag med tillgängliga resurser, då nämnden redovisar ett negativt ekonomiskt resultat för året 2024. Det har tagits beslut för arbete med effektiviserings- och besparingsmöjligheter.

Regionala utvecklingsnämnden har delvis säkerställt att verksamhetsresultatet är förenligt med regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer. Bedömningen görs mot bakgrund av att målet om god ekonomisk hushållning uppfylldes, att färre än hälften av målvärdena nåddes och att fler än hälften av aktiviteterna genomfördes som planerat. Folkhögskolestyrelsen bedöms ha en fullgod ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning av verksamheten. Folkhögskolestyrelsen tar inte fram egna periodrapporter avseende uppföljning av ekonomin utan den ekonomiska uppföljningen sker inom ramen för regionala utvecklingsnämnden som utgörs av samma ledamöter. Det framgår tydligt av direktiv från regionfullmäktige att periodrapporter ska tas fram tre gånger om året och det framgår inte att folkhögskolestyrelsen skulle vara undantagna från detta. Folkhögskolestyrelsen bör vid sitt sammanträde behandla de ekonomiska periodrapporterna utifrån sin roll som styrelse, även om det är samma periodrapport som redovisas för regionala utvecklingsnämnden.

Regionstyrelsen bedöms ha säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbete med intern kontroll. Den interna kontrollplanen, vilken syftar till att hantera prioriterade risker, baseras på en riskanalys. Därtill har regionstyrelsen beslutat om regiongemensamma risker som omfattar samtliga förvaltningar och nämnder förutom patientnämnden. Även regionala utvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämnden bedöms ha säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbete med intern kontroll. Folkhögskolestyrelsen och patientnämnden har delvis ett systematiskt arbete med internkontroll. Bruttonrisklistan för folkhögskolestyrelsen bör kunna omfatta fler verksamhetsspecifika risker, då styrelsens ansvarsområde inte helt beaktats inom ramen för intern kontroll. Folkhögskolestyrelsen har tagit del av uppföljning av intern kontroll för 2024 och har beslutat om åtgärder för majoriteten av de kontroller som visade på avvikelser. Det framgår inte fullt ut att patientnämnden har beslutat om åtgärder för majoriteten av de kontroller som visade på avvikelser, då det inte alltid framgår hur den interna kontrollen har genomförts eller om det finns avvikelser inom de risker som har varit föremål för intern kontroll.

Revisorerna lämnar i sina missiv för basgranskningen rekommendationer till flertalet av de olika politiska instanserna. Rekommendationerna handlar i de flesta fall om att stärka uppföljning och rapportering samt att tydligare reagera vid

konstaterad låg måluppfyllelse. Rekommendationer ges även för arbetet med den interna kontrollen. Revisorerna efterfrågar i missiv till instanserna svar på rekommendationerna under hösten 2025.

Fördjupade granskningar

För 2024 har tre fördjupade granskningar genomförts. Nedan redogörs för granskningarnas resultat.

Preventiv hälso- och sjukvård i Region Kalmar län (RR 2024/4)

Revisorerna har låtit granska huruvida regionstyrelsen har säkerställt en tillräcklig prevention inom hälso- och sjukvården i Region Kalmar län i enlighet med lagar och föreskrifter samt regionfullmäktiges beslut.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen delvis säkerställer ett tillräcklig preventivt arbete inom hälso- och sjukvården i enlighet med lagar och föreskrifter samt regionfullmäktiges beslut.

Granskningen visar att det inom regionen finns en hög ambitionsnivå att arbeta med prevention, som tydligt beskrivs i regionplanen. Flertalet av de intervjuade beskriver det som att det finns en sorts informell och outtalad förväntan på chefer att arbeta hälsofrämjande. Det saknas emellertid en tydlig styrning för hur de uppsatta målen ska uppnås.

Begreppet prevention används inte i regionplanen, där begreppen hälsofrämjande och förebyggande oftast används. Utifrån ett framtida styrningsperspektiv bör såväl begreppet preventivt arbete tydliggöras som målsättning med arbetet preciseras. Detta så att verksamheterna i sin tur inom ramen för sitt planeringsarbete kan bryta ner och utforma mål och delmål. Verksamheterna verkar emellertid föredra en styrning som inte är alltför detaljerad utan ger utrymme för lokala anpassningar. Revisorerna bedömer dock att styrningen bör bli mer konkret på övergripande nivå med anpassade mål och även att tydligare peka ut vilka parter som tillsammans behöver ta ansvar för gemensamma utmaningar, exempelvis när det gäller psykisk hälsa för barn och unga. Den politiska styrningen bör samtidigt kombinera struktur med flexibilitet för att undvika att den politiska ambitionen blir för detaljstyrande.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen:

- att ytterligare konkretisera mål/inriktningar inom preventionsområdet. Målen bör formuleras för att främja samarbeten och gränsöverskridande aktiviteter inom och mellan förvaltningar och verksamheter gentemot de utpekade målgrupperna.
- att utveckla uppföljningen av det preventiva arbetet. Detta genom att ta fram indikatorer/mått kopplade till målen som möjliggör bedömningar av insatsens effekt och uppnådda hälsoambitioner i förhållande till målen, både på kort och lång sikt. Måtten bör vara en kombination mellan process-, utfalls-, och effektmål.
- att ta fram en uppföljningsplan samt i denna konkretisera vad respektive förvaltning förväntas bidra med inom de olika prioriterade områdena.
- att ta fram förslag på hur samverkan med patientorganisationer kan intensifieras för att utveckla/vidareutveckla främjande och förebyggande insatser.

- att vidta nödvändiga åtgärder för att säkra att riktade hälsosamtal till 40-, 50- och 60-åringar kan implementeras fullt ut vid regionens hälsocentraler.

Arbetet med de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 i Region Kalmar län (RR 2024/12)

Revisorerna har låtit genomföra en granskning för att bedöma om det finns en ändamålsenlig verksamhet och väl fungerande samarbete och samverkan mellan Region Kalmar län och länets kommuner när det gäller de globala hållbarhetsfrågorna.

Den sammanfattande bedömningen är att det delvis finns en ändamålsenlig verksamhet, men att samverkan vad gäller de globala hållbarhetsfrågorna i allt väsentligt är ändamålsenlig.

Det finns en grund för hållbarhetsarbetet, men det krävs förbättringar i styrning och uppföljning för att säkerställa att målen uppnås. Det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning och personella resurser för att samordna arbetet, vilket är positivt. Vidare finns det goda förutsättningar för att möjliggöra ett ändamålsenligt arbete; så som formulerade mål, rutiner för kunskapsdelning, fastställda handlingsplaner och analyser. Vår bedömning är trots detta att styrningen och uppföljning av hållbarhetsarbetet, utifrån Agenda 2030, inte fullt ut är tydlig och stringent.

Relevanta mål har brutits ned och som fungerar styrande för alla förvaltningar. Emellertid saknas en tydlig röd tråd mellan regionens olika styrdokument, vilket gör att målen inte alltid är stringenta. Verksamhetsplaneringen på enhetsnivå sker huvudsakligen utifrån regionplanen. Vi noterar att hållbarhetsmålen inte alltid är nedbrutna inom respektive verksamhet, vilket kan leda till bristande samsyn och framdrift. Vidare har miljö- och hållbarhetsfrågor inte integrerats i verksamhetens ordinarie processer för riskanalyser och internkontroll.

Vi bedömer att samverkan mellan kommunerna och regionen i allt väsentligt är ändamålsenlig, med etablerade forum för dialog och samarbete. Det finns interna forum för kunskapsöverföring, vilket möjliggör planering och dialog kring hållbarhetsarbetet.

Det upprättas ett klimatbokslut men det är inte helt tydligt hur dessa knyter an till regionplan, verksamhetsplan hållbarhet eller Agenda 2030. Uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin visar trender men ingen viljeriktning. Det finns inte heller någon uppföljning av det arbete som pågår inom länets kommuner kopplat till målområdena i strategin. Denna avsaknad av uppföljning gör att den regionala utvecklingsstrategin riskerar att få en svag styreffekt och det blir otydligt när omprioriteringar behöver göras.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen:

- att tydliggöra kopplingen mellan regionens styrdokument i syfte att stärka kopplingen och den röda tråden mellan de styrdokument som styr hållbarhetsarbetet
- att se över om avsatta resurser lämpligen bör kopplas direkt till mål/åtgärder som föreslås i verksamhetsplan hållbarhet
- att säkerställa att mål i hållbarhetsrelaterade styrdokument omhändertas och görs relevanta för verksamheterna i verksamhetsplaneringen
- att säkerställa att resultatet av den hållbarhetsrelaterade uppföljning som sker tas tillvara och utgör grund för beslut om åtgärder vid identifierade utvecklingsområden

- att stärka uppföljningen av de hållbarhetsrelaterade mål som har fastställts

Revisorerna rekommenderar regionala utvecklingsnämnden:

- att tydliggöra målvärden för de nyckeltal som följs upp i syfte att tydliggöra var prioriteringar och omprioriteringar bör göras
- att stärka uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin, med syfte att fånga upp aktiviteter som sker inom länets kommuner i syfte att nå målen

Arbetet med cancerlöftena i Sydöstra sjukvårdsregionen (RR2024/15)

Revisorerna i Region Östergötland, Region Jönköpings län och Region Kalmar län har låtit granska arbetet med de sex cancerlöftena i Sydöstra sjukvårdsregionen. Syftet har varit att bedöma om regionerna i den Sydöstra sjukvårdsregionen bedriver ett tillfredsställande arbete för att uppfylla de sex cancerlöftena. Denna granskning är en del av den årliga granskning av sjukvårdsregionen som görs av revisionen, och ingår som en del i bedömningen om regionen har en verksamhet som bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Den samlade bedömningen är att regionerna bedriver ett omfattande och till stor del ändamålsenligt utvecklingsarbete inom cancervården. Däremot bedöms inte de sex cancerlöftena, baserat på deras kategoriska natur, kunna uppfyllas fullt ut inom överskådlig tid, inte minst på grund av ett flertal välkända flaskhalsar och andra begränsande hinder av strukturell natur.

Granskningen visar bland annat att alla patienter med cancer inte erbjuds behandling inom fyra veckor eller inom de angivna leddiderna enligt de standardiserade vårdförloppen. Ledtiderna överskrids för cirka hälften av patienterna och för vissa cancerdiagnoser tar det flera månader innan behandlingen inleds. Region Kalmar län har den högsta andelen patienter som behandlas inom målnivån jämfört med de andra två regionerna. Dock når inte Region Kalmar län upp till önskade målnivåer. Siffrorna har varit tämligen stationära under de senaste åren, både för Sydöstra sjukvårdsregionen som helhet och för respektive region, och någon tydlig förbättringstrend är svår att skönja. De uppgivna orsakerna till problemen, bland annat flaskhalsar inom diagnostiken, är komplexa och bedöms inte kunna undanröjas inom överskådlig tid.

Det möjliggörs inte för alla patienter att vara välinformerade och delaktiga genom hela vårdkedjan. Arbetet har utvecklats under de senaste åren, exempelvis genom erbjudandet av kontaktsjuksköterskor. Däremot finns förbättringspotential i att säkra information och delaktighet genom hela vårdkedjan.

Tillgången till palliativ vård är ojämlik och varierar beroende på bostadsort och socioekonomiska faktorer. Trots vissa förbättringsåtgärder kvarstår skillnader både inom och mellan regionerna.

Alla patienter får inte tillgång till en adekvat och individanpassad cancerrehabilitering. Det finns en enighet om behovet av utveckling, särskilt av insatser som inleds redan vid utredning och diagnos.

Screeningprogrammen bedöms vara välfungerande, men de hälsofrämjande insatserna når inte hela befolkningen i Sydöstra sjukvårdsregionen, särskilt inte socioekonomiskt utsatta grupper.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen:

- att göra en samlad översyn av hur de sex cancerlöftena ska tillämpas inom den Sydöstra sjukvårdsregionen. Överväg särskilt om löftenas nuvarande

kategoriska utformning är ändamålsenlig, med hänsyn till risken för undanträngning av andra patientgrupper och vårdens samlade kapacitet.

- att vidta åtgärder för att korta ledtider till behandling. Insatser bör riktas mot att säkerställa att fler patienter får behandling inom angivna ledtider enligt standardiserade vårdförlopp.
- att utveckla arbetssätten för att hålla patienter välinformerade och delaktiga genom hela vårdkedjan, även i de tidiga faserna före diagnos och efter avslutad behandling.
- att vidta åtgärder för att minska de geografiska skillnaderna i tillgången till kvalificerad palliativ vård, exempelvis genom kompetensöverföring och utökat konsultativt stöd från den specialiserade palliativa vården. Det bör säkerställas att alla patienter, oavsett bostadsort, har likvärdig tillgång till god palliativ vård och att samverkan mellan vårdnivåer förstärks för att förbättra kontinuiteten.
- att utveckla cancerrehabiliteringsprocesserna för att säkerställa att cancerrehabilitering erbjuds systematiskt och integreras i patientens vårdplan genom hela vårdkedjan. Primärvårdens roll i detta avseende bör förtydligas för att kunna ge långsiktigt stöd till cancerpatienter även efter avslutad behandling.
- att förstärka arbetet med hälsofrämjande insatser för att minska cancerrisker och ge bättre förutsättningar för tidig upptäckt. Särskild vikt bör läggas vid att nå socioekonomiskt utsatta grupper.

Granskning av delårsrapport 2024 (RR 2024/16)

Granskningen av delårsrapport per 2024-08-31 har skett med utgångspunkt från kommunallagen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Vid vår granskning har vi iakttagit att det saknas redovisning av utfallet för mer än hälften av verksamhetsmåten. Dessa mått är kritiska för att kunna mäta måluppfyllelse av de kortsiktiga och de långsiktiga mål som fullmäktige beslutat om. En stor del av måtten redovisas per helår. Med den information som lämnas i delårsrapporten kan vi inte bedöma om resultaten är förenliga med varken de kortsiktiga eller de långsiktiga mål för verksamheten som fullmäktige beslutat om.

Regionstyrelsen gör ingen samlad bedömning av måluppfyllelsen för året i delårsrapporten utan endast en sammanfattning av finansiell måluppfyllelse i enlighet med regionens riktlinje för god ekonomisk hushållning. Revisorerna kan därmed inte heller bedöma huruvida regionen kommer att uppnå god ekonomisk hushållning för 2024. Lagar och god sed gör gällande att en förenklad förvaltningsberättelse kan tas fram vid delårsrapporten. Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska en sådan förenklad förvaltningsberättelse bland annat innehålla upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån fullmäktiges mål.

I regionplan 2024–2026 beslutades om ett negativt resultat på 177,1 mnkr för 2024, där motsvarande medel ska disponeras ur resultatutjämningsreserven för att nå ett nollresultat. Prognosen för årets resultat i delårsrapporten beräknas till -160,5 mnkr vilket är 16,6 mnkr högre än budget. Det innebär att det finansiella resultatmålet för året nås.

I regionplan 2024–2026 fastställdes även ett balanskravsresultat till noll. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år

2024. Det prognostiserade balanskravsresultatet beräknas till -238,3 mnkr. Region Kalmar län har inga underskott att återställa sedan tidigare år.

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Granskning av årsredovisning 2024 (RR 2025/6)

Granskningen ligger till grund för revisorernas bedömning om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de uppdrag och mål som fullmäktige har beslutat om, samt om räkenskaperna är rättvisande. Granskningen är även ett underlag för revisorernas uttalande om årsredovisningen i revisionsberättelsen och för ansvarsprövningen av nämnder och styrelser.

Det ekonomiska resultatet

Av årsredovisningen framgår att fullmäktiges finansiella mål uppnås. För det övergripande målet *God ekonomisk hushållning* finns två mått. Resultatmålet för 2024 är ett underskott och ska i reella termer uppgå till minus 177,1 mnkr av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För 2024 är resultatet minus 35,0 mnkr och resultatmålet uppnås därmed. Under året har Region Kalmar läns intäkter i form av skattemedel, utjämning och generella statsbidrag ökat med 5,3 procent och uppgår till totalt 10 508 mnkr.

Bokslutet visar ett negativt finansnetto på 206 mnkr vilket är 82 mnkr mer än föregående år.

Fullmäktige har även beslutat om att regionens investeringar ska finansieras utan extern upplåning vilket de gör för 2024. Likviditeten vid årets slut uppgår till 975,7 mnkr vilket är 225,3 mnkr mindre än 2023.

Årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål och de finansiella målen för 2024 är uppfyllda.

Årsredovisningen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med lagen om kommunal bokföring & redovisning, LKBR. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till minus 129,4 mnkr. Användning av medel från resultatutjämningsreserv på 115,6 mnkr ger ett balanskravsresultat på minus 13,8 mnkr. Det finns därmed 13,8 mnkr att återställa framöver. Enligt uppgift i årsredovisningen kommer det negativa resultatet att återställas inom det beslutade resultatet i budgeten för 2025.

Förvaltningarna visar ett sammanlagt budgetutfall på – 266,1 mnkr. Det är 153,9 mnkr mindre i underskott än föregående år. De största underskotten redovisas för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen med 322,3 mnkr som är 57,8 mnkr mindre underskott än föregående år. För regionstyrelsen som driftsnämnd är resultatet – 258,7 mnkr vilket är 105,9 mnkr mindre underskott än 2023.

Under 2023 beslutade regionstyrelsen om ekonomiska åtgärder. Dessa gick ut på att nämnder och förvaltningar som uppvisar underskott skulle vidta åtgärder för att anpassa kostnadsnivån till tilldelade ekonomiska ramar. Regionstyrelsen uppmanade vidare till återhållsamhet vad gäller kostnader i all verksamhet. Regionstyrelsen beslutade även att ge regiondirektören i uppdrag att samordna arbetet med att identifiera besparingsåtgärder för hela regionens verksamhet. Åtgärderna ska enligt beslutet bedömas få full effekt senast 2025. Även under 2024 fick de förvaltningar och nämnder som visade underskott i prognosen uppdrag av regionstyrelsen att anpassa kostnadsnivån till tilldelade ekonomiska ramar. Förvaltningarnas resultat visade på underskott både 2023 och 2024 dock med en generell förbättring under 2024.

Enligt räkenskapsgranskningen har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR

Verksamhetsresultat

För de fem övergripande målen Nöjda invånare och samarbetspartners, Hållbar utveckling i hela länet, Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, En av Sveriges bästa arbetsplatser och God ekonomisk hushållning finns det 45 mått med specifika målvärden identifierade i Regionplan 2024–2026. I en sammanfattning av årets målluppfyllnad i början av årsredovisningen uppges regionen uppnå en målluppfyllnelse på 84 procent för 2024. Det uppges att 36 mått har en hög eller medelhög uppfyllnelse och sju stycken har en låg. I sammanfattningen framgår också att två mått saknar uppgift. Inne i rapporten finns tabeller med en uppföljning av alla mått i detalj. Där framgår att det endast finns utfall för 36 av måtten. Diskrepansen består i att där det inte finns utfall vid färdigställandet av årsredovisningen används utfallet för 2023 som erhöles under 2024.

Uppdrag

I regionplan 2024-2026 har fullmäktige gett regionstyrelsen åtta uppdrag. En granskning av både årsredovisning och regionstyrelsens protokoll visar att av de åtta uppdrag som getts av fullmäktige bedöms sju vara slutförda och den resterande ska avrapporteras under 2025. Det gäller uppdraget att utreda förutsättningar för införande av fria arbetsskor i vårdnära yrken. Utöver uppdragen ovan finns det en avrapportering av två uppdrag som gavs under 2023 och av vilka det ena avrapporterade under 2024 emedan det andra har utgått. Det finns ingen uppgift i årsredovisning som förklarar varför uppdraget har utgått. Uppdraget handlar om att utifrån *Samsjuklighetsutredningens* (SOU 2021:93) förslag redovisa behov av nya arbetssätt och aktiviteter avseende insatser för personer med samsjuklighet. Arbetet ska ske i nära samverkan med länets kommuner.

God ekonomisk hushållning

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsmässigt perspektiv. För att överensstämja med kravet i kommunal bokförings- och redovisningslag ska årsredovisningen innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. I årsredovisningen beskrivs att enligt kommunallagen så ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att organisationen ska uppnå goda verksamhetsresultat. I årsredovisningen lämnar styrelsen en sammanfattande bedömning avseende den samlade målluppfyllnelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2024. Styrelsens bedömning är att Region Kalmar län som helhet har uppnått god ekonomisk hushållning för 2024. Underlag för bedömningen är att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen i övrigt. I årsredovisningen framgår att de två finansiella målen är uppnådda vilket också bekräftas i granskningen av bokslut och årsredovisning utförd den anlitade revisionsbyrån.

Sammanfattande bedömning

Region Kalmar län klarar de två uppställda ekonomiska målen och har ett ekonomiskt resultat som sammantaget är negativt. Flera delar av regionstyrelsens verksamheter visar på ett bättre resultat än föregående år men styrelsen har beslutat om åtgärder utifrån det prognosticerade resultatet i början på året.

Flera av de verksamhetsmässiga målvärdena nås inte. Några av de ingående måtten som visar på måluppfyllelse har inte gått att mäta. Vid andra mått där uppgift saknas har förra årets utfall använts som värde.

Styrelsen gör bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts för 2024. Styrelsen motiverar bedömningen med att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen i övrigt.

Vi bedömer utifrån genomförd granskning att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi noterar samtidigt att det finns en plan att återställa det negativa balanskravsresultatet under 2025.

Fullmäktiges uppdrag till styrelsen och nämnderna bedöms till övervägande del vara genomförda

Fullmäktiges uppdrag till styrelsen och nämnderna bedöms till övervägande del vara genomförda.

Granskning av företag, stiftelser och förbund 2024

Granskning av verksamheten i Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen för 2024 har utförts tillsammans med revisorerna i Region Östergötland och Region Jönköpings län.

Granskning av Samordningsförbundet i Kalmar län har utförts av revisor från regionen, kommunerna och staten.

Granskning av Stiftelsen Kalmar Läns Museum och Jenny Nyström och Curt Stoopendahls Stiftelse har utförts i samverkan med den auktoriserade revisorn.

Kalmar Läns Musikstiftelse har granskats i samverkan med den auktoriserade revisorn.

För vart och ett av bolagen Kalmar Öland Airport AB, Kalmar läns Trafik AB, Kalmar läns Pensionskapitalförvaltning AB, ALMI Företagspartner Kalmar län AB, E22 AB, Öresundståg AB och AB Transitio har de utsedda lekmannarevisorerna avgett granskningsrapport för 2024.

För Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg har revisorerna avgett en revisionsberättelse.